

**TEKANAN DAN KEPUASAN KERJA DI KALANGAN GURU
SEKOLAH MENENGAH DI KOTA BHARU, KELANTAN**

Laila binti Hassan

**Laporan Penyelidikan Yang Dikemukakan Kepada Fakulti
Pendidikan, Universiti Malaya Sebagai Memenuhi Sebahagian
Daripada Keperluan Untuk Ijazah Sarjana Pendidikan**

2000

Perpustakaan Universiti Malaya

A510355190

OK

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti tahap tekanan kerja, tahap kepuasan kerja yang dialami oleh guru dan tahap komitmen guru sekolah di daerah Kota Bharu, Kelantan. Selain daripada itu, kajian ini juga bertujuan untuk mengenal pasti punca-punca yang membawa tekanan kepada guru. Di samping itu, kajian ini juga bertujuan untuk melihat perbezaan tahap tekanan kerja, tahap kepuasan kerja dan tahap komitmen guru dari segi jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.

Kajian ini melibatkan seramai 150 orang guru yang mewakili lima belas buah sekolah di sekitar daerah Kota Bharu. Data-data telah diperolehi dengan menggunakan kaedah soal selidik.

Dapatan kajian menunjukkan tahap tekanan yang dialami oleh guru pada keseluruhannya adalah di tahap sederhana tertekan. Dalam tahap kepuasan kerja, dapatan kajian menunjukkan bahawa lebih ramai guru menyatakan bahawa tahap kepuasan kerja mereka adalah di tahap yang tinggi. Dapatan kajian juga mendapati sebahagian besar daripada guru ini menunjukkan tahap komitmen yang tinggi terhadap profesion guru.

Lima punca utama yang boleh menyebabkan tekanan kepada guru ialah terlalu banyak kerja perkeranian, terpaksa menangani pelajar-pelajar yang berkelakuan buruk, sikap pelajar terhadap kerja sekolah, terpaksa mengajar kelas yang besar, kekurangan masa untuk berehat dan bersantai akibat daripada jadual waktu yang berat.

Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan dalam tahap tekanan yang dialami oleh guru lelaki dan guru perempuan. Namun demikian tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam tahap tekanan yang dialami oleh guru sama ada dari segi pengalaman mengajar atau kategori kelas yang diajar.

Demikian juga, hasil kajian menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam tahap kepuasan kerja guru sama ada dari segi jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.

Analisa menunjukkan bahawa guru lelaki menunjukkan tahap komitmen yang tinggi berbanding guru perempuan. Begitu juga terdapat perbezaan yang signifikan antara tahap komitmen guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 1-3 tahun dan guru yang mengajar lebih daripada 4 tahun. Walau bagaimana pun tidak terdapat perbezaan dalam tahap komitmen guru dari segi kategori kelas yang diajar.

ABSTRACT

JOB STRESS AND JOB SATISFACTION AMONG SECONDARY SCHOOL TEACHER IN KOTA BHARU, KELANTAN

The purpose of this study is to identify the levels of job stress, job satisfaction and teacher's commitment in the district of Kota Bharu, Kelantan. It is also to identify the sources that lead to stress among teachers. In addition, this study is to overview the different levels of job stress, job satisfaction and teacher's commitment according to gender, working experience and classes taught.

The study is in the form of a survey using questionnaires which involve a sample of 150 teachers in 15 secondary schools in the district of Kota Bharu.

The findings indicate there is a medium levels of stress among teachers but in the other hand, they have a high level of job satisfaction. It is also found that majority of teachers show a high level of commitment in teaching.

Five main factors that contribute to stress are too much clerical work, handling student problems, negative attitude from students towards school work, teaching in the large classes, limited resting time due to heavy working schedule.

Findings also show a significant difference in the levels of stress faced by the male and female teachers. However, there is no significant difference in the levels of stress faced by the teacher in relation to teaching experience or the level of classes taught by the teacher.

The result shows no significant differences in the levels of job satisfaction among teacher in relation to gender, teaching experience and categories of classes taught.

Analysis shows that male teachers have a high levels of commitment compared to female teachers. There is also a significant difference in the levels of commitment between teachers with 1-3 years of working experience and teachers with more than 4 years of working experience. Nevertheless, there is no significant difference in the levels of commitment in relation to the categories of classes taught.

PENGHARGAAN

Kesyukuran yang tidak terhingga penulis panjatkan kehadrat Allah swt kerana memberikan kekuatan untuk menyiapkan kajian ini. Dikesempatan ini penulis ingin merakamkan ucapan penghargaan kepada semua yang terlibat dalam menyiapkan kajian terutamanya kepada penyelia iaitu Profesor Dr. Suradi Salim atas tunjuk ajar dan nasihat yang telah diberikan. Semoga Allah melimpahkan ganjaran yang sebaik-baiknya.

Ucapan penghargaan juga diberikan kepada pengetua dan guru kanan sekolah yang membantu mengedarkan borang soal selidik serta ribuan terima kepada guru-guru sekolah yang terlibat dalam kajian.

Ribuan terima kasih penulis ucapkan kepada pensyarah-pensyarah dan rakan-rakan yang banyak memberikan bantuan, nasihat dan dorongan kepada penulis untuk menyiapkan kajian ini terutamanya Kak Lin dan Aisyah Mat Dan. Pertolongan dan bantuan serta jasa baik kalian hanya Allah yang dapat membalasnya.

Akhir sekali ucapan terima kasih buat kedua-dua ayahanda dan bonda serta suami tercinta di atas dorongan yang diberikan serta pengorbanan yang kalian lakukan sehingga penulis berjaya menyiapkan kajian ini. Untuk adik-adik yang masih belajar dan anak-anak yang sering ditinggalkan, semoga perjuangan ini diteruskan.

KANDUNGAN

MUKA

SURAT

BAB SATU : PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Penyataan masalah	6
1.3	Tujuan Kajian	9
1.4	Soalan kajian	10
1.5	Kepentingan kajian	10
1.6	Definisi istilah	13
1.7	Batasan kajian	15

BAB DUA : TINJAUAN TERHADAP KAJIAN BERKAITAN

2.1	Pengenalan	17
2.2	Konsep tekanan	18
2.3	Konsep kepuasan kerja	19
2.4	Hubungan antara tekanan kerja dan kepuasan kerja	21
2.5	Tahap tekanan kerja guru	22
2.6	Perbezaan tahap tekanan dan jantina	25
2.7	Tahap tekanan dan pengalaman mengajar	28
2.8	Tahap tekanan dan kelas yang diajar	29
2.9	Punca-punca yang membawa tekanan kepada guru	29

2.10 Komitmen terhadap profesion guru	39
---------------------------------------	----

BAB TIGA : METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pengenalan	40
3.2 Sampel kajian	40
3.3 Instrumen kajian	41
3.4 Prosedur kajian	45
3.5 Analisis data	45

BAB EMPAT : DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan	47
4.2 Latar belakang sampel	48
4.3 Tahap tekanan kerja yang dialami oleh guru	49
4.4 Tahap kepuasan kerja yang dialami oleh guru	50
4.5 Tahap komitmen guru	52
4.6 Punca tekanan kerja guru	53
Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut jantina	58
4.7 Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut pengalaman mengajar	59
4.9 Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut kelas yang diajar	61
4.10 Perbezaan tahap kepuasan kerja yang dialami mengikut jantina	62

4.11	Perbezaan tahap kepuasan kerja yang dialami mengikut pengalaman mengajar	63
4.12	Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut kelas yang diajar	64
4.13	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut jantina	65
4.14	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut pengalaman mengajar	66
4.15	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut kelas yang diajar	67

BAB LIMA : RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	69																					
5.2	Perbincangan <table> <tr> <td>5.2.1</td> <td>Tahap tekanan kerja yang dialami oleh guru</td> <td>71</td> </tr> <tr> <td>5.2.2</td> <td>Tahap kepuasan kerja yang dialami oleh guru</td> <td>71</td> </tr> <tr> <td>5.2.3</td> <td>Tahap komitmen guru</td> <td>72</td> </tr> <tr> <td>5.2.4</td> <td>Punca-punca tekanan</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>5.2.5</td> <td>Perbezaan tahap tekanan kerja mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>5.2.6</td> <td>Perbezaan tahap kepuasan kerja mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.</td> <td>76</td> </tr> <tr> <td>5.6.7</td> <td>Perbezaan tahap komitmen guru mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.</td> <td>77</td> </tr> </table>	5.2.1	Tahap tekanan kerja yang dialami oleh guru	71	5.2.2	Tahap kepuasan kerja yang dialami oleh guru	71	5.2.3	Tahap komitmen guru	72	5.2.4	Punca-punca tekanan	73	5.2.5	Perbezaan tahap tekanan kerja mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.	75	5.2.6	Perbezaan tahap kepuasan kerja mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.	76	5.6.7	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.	77	
5.2.1	Tahap tekanan kerja yang dialami oleh guru	71																					
5.2.2	Tahap kepuasan kerja yang dialami oleh guru	71																					
5.2.3	Tahap komitmen guru	72																					
5.2.4	Punca-punca tekanan	73																					
5.2.5	Perbezaan tahap tekanan kerja mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.	75																					
5.2.6	Perbezaan tahap kepuasan kerja mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.	76																					
5.6.7	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut jantina, pengalaman mengajar dan kelas yang diajar.	77																					
5.3	Cadangan	78																					

5.4 Cadangan kajian selanjutnya	81
BIBLIOGRAFI	83
LAMPIRAN	
1. Borang soal selidik	88
2. Senarai nama sekolah	93
3. Surat kebenaran untuk menjalankan penyelidikan	94

SENARAI JADUAL

MUKA SURAT

Jadual 4.1 :	Latar belakang sampel	48
Jadual 4.2 :	Tahap tekanan kerja yang dialami oleh guru	50
Jadual 4.3 :	Tahap kepuasan kerja yang dialami oleh guru	51
Jadual 4.4 :	Tahap komitmen guru	52
Jadual 4.5 :	Punca tekanan kerja guru	54
Jadual 4.6 :	Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut jantina	59
Jadual 4.7 :	Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut pengalaman mengajar	60
Jadual 4.8 :	Perbezaan tahap tekanan kerja yang dialami mengikut kelas yang diajar	61
Jadual 4.9 :	Perbezaan tahap kepuasan kerja yang dialami mengikut jantina	62
Jadual 4.10 :	Perbezaan tahap kepuasan kerja yang dialami mengikut pengalaman mengajar	63
Jadual 4.11 :	Perbezaan tahap kepuasan kerja yang dialami mengikut kelas yang diajar	65
Jadual 4.12 :	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut jantina	66
Jadual 4.13 :	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut pengalaman mengajar	67
Jadual 4.14 :	Perbezaan tahap komitmen guru mengikut kelas yang diajar	68